

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoCsp/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121200740
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5121200740.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava-Petržalka, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného spoločnosťou Remedium Legal s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava-mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: T. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. G. XXX/XXA, XXX XX S., právne zastúpenému Mgr. Lukášom Kysuckým, advokátom, so sídlom Vojtecha Tvrdeho 819/1, 010 01 Žilina, IČO: 53 528 531, o zaplatenie sumy 9.500,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7Csp/8/2021-162 zo dňa 25.07.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému sa voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“, prípadne „okresný súd“) Odvolaním napadnutým rozsudkom č. k. 7Csp/8/2021-162 zo dňa 25.7.2022 žalobu zamietol (výrok I. napadnutého rozsudku) a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v celom rozsahu (výrok II. napadnutého rozsudku).

1.1. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu F. H. Q., a.s. ako veriteľom a žalovaným vznikol záväzkový vzťah na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.12.2017, v ktorej si účastníci zmluvy vymedzili vzájomný rozsah práv a povinností a na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému úver v dojednanej výške 10.000,- eur a žalovanému vznikol záväzok vrátiť tento úver v splátkach a zaplatiť úroky. Súčasne konštatoval, že pôvodný veriteľ pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania alebo povolania. Na základe uvedeného ustálil, že uzatvorená zmluva má tak charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka a zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

1.2. Na základe nesporného tvrdenia strán sporu súd prvej inštancie ustálil, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver s úrokom dohodnutým spôsobom a súčasne mal preukázané, že medzi účastníkmi úverovej zmluvy bola dohodnutá možnosť veriteľa vyhlásiť dlžný zostatok za okamžite splatný pre omeškanie so splácaním (čl. 10 ods. 10.2. zmluvy). Konštatoval, že F. H. Q., a.s. (ako právny nástupca pôvodného veriteľa) túto možnosť využila po tom, čo listom zo dňa 26.04.2018 doručeným žalovanému dňa 04.05.2018 v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyzvala

žalovaného na zaplatenie nedoplatku na splátkach a zároveň ho upozornila v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva úver zosplatiť, a nakoľko k úhrade dlhu zo strany žalovaného nedošlo, úver zosplatiť.

1.3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie súčasne ustálil, že žalobca si v konaní uplatňoval pohľadávku s príslušenstvom, ktorú mal nadobudnúť ako postupník postúpením pohľadávky zmluvou o postúpení od F. H. Q., a.s.. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie skúmal splnenie zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky bankou na nebankový subjekt v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Konštatoval, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách umožňuje banke postúpiť pohľadávku písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a potom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Uviedol, že nemal preukázané, že žalovanému bola doručená alebo odoslaná na poštovú prepravu akákoľvek výzva F. H. Q., a.s. na zaplatenie zosplatennej dlžnej sumy z predmetného úveru, a teda že žalovaný bol v omeškaní po doručení výzvy banky na plnenie nepretržite dlhšie ako 90 dní a že až potom banka postúpila predmetnú pohľadávku voči žalovanému z predmetnej zmluvy o splátkovom úvere žalobcovi. Uviedol, že postupca, ktorému bola postúpená pohľadávka bankou, je povinný tvrdiť a preukázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie tohto peňažného záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca (t. j. banka) vyzval žalovaného akýmkoľvek spôsobom na splnenie zosplateného záväzku zo zmluvy o úvere vzniknutého za obdobie pred postúpením pohľadávky, a teda nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Konštatoval, že žalobca síce v konaní predložil list F. H. Q., a.s. zo dňa 22.06.2018 adresovaný žalovanému, ktorým banka žalovanému oznamovala zosplatenie poskytnutého úveru a žiadala uhradiť celkový vyčíslený dlh, avšak dôkaz o doručení tohto listu, resp. ani odoslanie tohto listu na prepravu nepredložil. Uviedol, že ohľadne naplnenia podmienky písomnej výzvy bolo pre jej naplnenie nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka, t. j. žalovaného, a teda nestačilo len písomnú výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a doručiť dlžníkovi. Pokiaľ ide o list banky zo dňa 26.04.2018 doručený žalovanému, tento sa týkal splácania omeškaných splátok úveru vo výške 556,83 eur vyčíslených k 26.04.2018 spolu s upozornením na možnosť zosplatenia v prípade neuhradenia splátky 02/2018, k čomu nakoniec banka pristúpila a predmetom zmluvy o postúpení pohľadávok bola zosplatená pohľadávka. Za takúto výzvu však súd prvej inštancie nepovažoval ani žalobu pôvodného žalobcu, doručenú súdu dňa 29.01.2021, nakoľko táto žaloba bola žalovanému po šetrení pobytu žalovaného súdom doručená dňa 13.09.2021 a k postúpeniu pohľadávky banky došlo dňa 11.08.2021. Na základe uvedeného dospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi F. H. Q. a.s. a žalobcom zo dňa 11.08.2021 je tak v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a teda je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. V nadväznosti na uvedené poukázal na to, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd prihliada bez toho, aby to strana sporu namietala, teda z úradnej povinnosti, pričom na základe neplatného právneho úkonu žalobca nemohol platne nadobudnúť žalovanú pohľadávku s príslušenstvom, a teda nemohol vstúpiť do práv veriteľa a súčasne nebol oprávnený požadovať od žalovaného zaplatenie žalovanej sumy. Na základe uvedeného dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, t. j. o tom, že žalobca nepreukázal, že je nositeľom ním v konaní uplatneného práva voči žalovanému, a preto žalobu zamietol.

1.4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol v spore úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi v celom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca riadne a včas odvolanie, a to z dôvodov prezumovaných § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP.

3. Žalobca nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie vzhľadom na nerešpektovaní svojho predošlého právneho záveru o platnom postúpení pohľadávky. V tejto súvislosti poukázal na to, že súd prvej inštancie zamietol podanú žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, čím poprel svoj vlastný právny záver vyjadrený v uznesení č. k. 7Csp/8/2021-120 z 23.02.2022, ktorým pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu (t. j. F. H. Q., a.s.; skrátený názov: F., a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155) vstúpil žalobca. Podľa názoru žalobcu bolo podmienkou

vyhovenia návrhu na zmenu strany sporu v zmysle ust. § 80 CSP preukázanie prevodu alebo prechodu práva a je teda vylúčené, aby súd prvej inštancie vyhovel návrhu na zmenu žalobcu či žalovaného (napr. z dôvodu postúpenia pohľadávky) a následne už s novým žalobcom či žalovaným žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie pre neplatné postúpenie pohľadávky. V nadväznosti na uvedené poukázal na to, že otázka platného postúpenia pohľadávky na žalobcu už bola okresným súdom právoplatne vyriešená, a to uznesením, č.k. 7Csp/8/2021-120 zo dňa 23.02.2022, ktorým došlo k pripusteniu žalobcu do konania na strane žalobcu. Má za to, že tým, že súd prvej inštancie pripustil zmenu žalobcu (a tým aj posúdil, že postúpenie pohľadávky z postupcu na žalobcu je platné), tak jeho záver v rozhodnutí vo veci samej nemôže odporovať jeho skoršiemu rozhodnutiu - čo však odporuje - v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné a v rozpore s predchádzajúcim záverom toho istého súdu. Má za to, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil stranám sporu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V nadväznosti na uvedené poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 57/2020 zo dňa 29.09.2021, týkajúce sa splnenia podmienok na vyhovie návrhu na zmenu strany sporu v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku. Zopakoval, že ak by mal súd pochybnosti o platnosti postúpenia pohľadávky a nemal by uvedené za preukázané, potom by nemohol vydať uznesenie o pripustení vstupu žalobcu do konania a mal pokračovať v konaní s pôvodným žalobcom. Ak však súd prvej inštancie uvedené uznesenie vydal, potom bol svojím právnym názorom viazaný a je neprípustné, aby po piatich mesiacov zmenil svoj vlastný právny názor v tej istej veci a z toho dôvodu napokon dospel k záverom o neplatnom postúpení pohľadávky.

3.1. Súčasne žalobca namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie ohľadne súdom tvrdenej spornosti doručenia písomností, ktoré tvorili okrem iného prílohy k podanej žalobe. Žalobca má za to, že predloženou doručenkou súdu preukázal, že žalovanému jeho právny predchodca doručil predžalobnú upomienku zo dňa 26.04.2018, ktorá bola žalovanému doručená dňa 04.05.2018. Už len na základe takto predloženého dôkazu je zrejmé, že v čase postúpenia pohľadávky (11.08.2021) bol žalovaný v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči právnemu predchodcovi žalobcu, napriek písomnej výzve právného predchodcu žalobcu po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, a teda predloženými dôkazmi bolo preukázané, že k postúpeniu pohľadávky došlo v súlade s právnymi predpismi. Pokiaľ súd prvej inštancie považoval za sporné doručenie písomností (konkrétne výzvy zo dňa 22.06.2018), tak sa podľa názoru žalobcu nevysporiadal so skutočnosťou, že najneskôr boli žalovanému všetky tieto písomnosti, ktorých doručenie považoval súd za sporné, doručené aj ako prílohy k podanej žalobe. Keďže v zmysle ust. § 217 ods. 1 CSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (pričom v čase jeho vyhlásenia boli žalovanému všetky výzvy, ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti doručené najneskôr ako prílohy žaloby, pričom aj samotná žaloba je svojou povahou výzvou na zaplatenie dlžnej sumy, t. j. uplatnením práva na zaplatenie celej pohľadávky), potom žalobcovi vôbec nie je zrejmé, ako mohol súd prvej inštancie dospieť k záverom, ktoré pretavil do odôvodnenia svojho rozhodnutia, v dôsledku čoho je aj v tomto smere jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. V nadväznosti na uvedené poukázal žalobca na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 16 Cb 297/1997 z 30.03.2009, ktorého závery potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. III. ÚS 565/2012-23, v zmysle ktorého podľa ustálenej súdnej praxe sa za písomnú výzvu na plnenie považuje aj žaloba podaná proti dlžníkovi, čo vyplýva aj z § 41 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého je hmotnoprávny úkon účastníka voči súdu účinný aj voči ostatným účastníkom od okamihu, keď sa o ňom dozvedeli. V súvislosti s uvedeným záverom poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 MCdo 22/2011 zo dňa 30.01.2013, ako aj rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoCsp/50/2021 z 30.11.2021. Na základe uvedeného sa žalobca nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nemal preukázané, že v čase, kedy došlo k postúpeniu pohľadávky, bola už postupovaná pohľadávka splatná, a teda, že nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný.

3.2. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. aby podľa ustanovenia § 389 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca si súčasne vyčíslil trovy odvolacieho konania.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu v podstatných bodov zopakoval svoju skutkovú a právnu argumentáciu uvedenú v štádiu konania pred súdom prvej inštancie. Konštatoval, že na základe predloženého dôkazu bol upozornený na zosplatenie úveru v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9

Občianskeho zákonníka, s tým, že v zmysle Predžalobnej upomienky zo dňa 26.04.2018, bol upozornený, že ak nedôjde k úhrade splátky 2/2018, bude veriteľ oprávnený zosplatiť úver, kedy v zmysle Oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ktoré mu však nikdy nebolo zo strany právneho predchodcu žalobcu doručené, malo dôjsť k údajnému zosplatneniu úveru dňa 22.06.2018, teda keď bol v omeškaní s inou splátkou, a preto predchodca žalobcu nikdy nebol ani oprávnený zosplatiť úver na základe splátky 2/2018. Zdôraznil, že jemu nikdy nebolo zo strany predchodcu žalobcu (F., a.s.) doručené oznámenie o okamžitom vyhlásení splatnosti úveru (ktoré tvorí súčasť súdneho spisu) a o tomto nemal ani vedomosť, pričom uvedené nevyplýva ani zo žiadneho dôkazného prostriedku predloženého zo strany žalobcu. Žalovaný sa v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom súdu v napadnutom rozsudku, keď má za to, že na strane žalobcu je nedostatok aktívnej vecnej legitímácie v konaní, nakoľko žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotného práva.

4.1. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu, spočívajúcej v nerešpektovaní svojho predošlého právneho názoru platného postúpenia pohľadávky zo strany súdu prvej inštancie uviedol, že v danom prípade ide o procesné rozhodnutie súdu a nie meritórne rozhodnutie, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018. Súčasne žalovaný namietal, že odvolanie podal žalobca po zákonom stanovenej lehote, keď lehota na podanie žalobcovi uplynula dňa 13.10.2022 a odvolanie zo strany žalobcu bolo podané až 14.10.2022.

4.2. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd odvolanie odmietol ako odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene, prípadne, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil a priznal mu právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Žalobca v odvolacej replike zotrval v celom rozsahu na podanom odvolaní a na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a súčasne zotrval aj na svojom odvolacom návrhu.

6. Žalovaný vo svojej odvolacej duplike zopakoval, že odvolanie zo strany žalobcu bolo podané po uplynutí lehoty na podanie odvolania, čo vyplýva aj zo samotného správania sa žalobcu, ktorý v rámci svojej odvolacej repliky túto skutočnosť namietanú žalovaným vo vyjadrení k odvolaniu nespochybnil.

7. V súlade s § 382 CSP, keďže mal odvolací súd za to, že na vec sa vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní vo veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, a to konkrétne aplikácia ust. § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyzval strany sporu, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení k výzve odvolacieho súdu podľa § 382 CSP v podstatných bodoch zotrval na skutočnostiach uvedených vo vyjadrení k odvolaniu. Na doplnenie poukázal na to, že žalobca súdu síce predložil oznámenie pôvodného veriteľa o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ale nedoložil doručku alebo iný dôkaz preukazujúci zaslanie alebo doručenie oznámenia žalovanému, pričom platí, že zosplatnenie, ako jednostranný právny úkon, je účinné voči dlžníkovi odo dňa nasledujúceho po dni doručenia oznámenia o zosplatnení dlžníkovi (t. j. od okamihu, kedy sa dostane do sféry jeho dispozície), ak nebola určená lehota na plnenie. Vzhľadom na nepreukázanie doručovania tohto prejavu vôle dlžníkovi (žalovanému), nie sú podľa jeho názoru splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru podľa § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Na základe uvedeného dospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávok je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a teda nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu v prejednávanej spore.

9. Žalobca vo svojom vyjadrení k výzve odvolacieho súdu podľa § 382 CSP poukázal na znenie § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky a na § 20 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky, pričom má za to, že v zmysle týchto zákonných ustanovení je aktívne legitimovaným subjektom, nakoľko v predmetnom prípade došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá bola v čase postúpenia predčasne splatná na subjekt, ktorý je od 05.08.2016 držiteľom oprávnenia poskytovať úvery bez obmedzenia rozsahu v zmysle rozhodnutia Národnej banky Slovenska, nakoľko žalobca je držiteľom povolenia Národnej banky Slovenska na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov.

10. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou konania (§ 362, § 359 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 379 CSP a § 380 CSP) a toto rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie bol odvolaním napadnutý z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j. z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Vzhľadom na námietku žalovaného, ktorý poukazoval na to, že odvolanie voči rozsudku podal žalobca po uplynutí 15 dňovej lehoty na podanie odvolania, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie bolo žalovanému doručené dňa 28.09.2022 a odvolanie proti rozsudku podal dňa 13.10.2022, t. j. v rámci 15-dňovej lehoty na podanie odvolania. Na základe uvedeného (tak ako je už vyššie konštatované) odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie bolo podané zo strany žalobcu včas.

13. Krajský súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na správne a v úplnosti na zistený skutkový stav aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, a to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, no iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie odvolaním (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05), pričom konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP, keď dostatočne uviedol rozhodujúci skutkový stav a primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, svoje právne závery riadne vysvetlil a uspokojivo objasnil, z akých úvah vychádzal (hoci s právnym posúdením veci sa odvolací súd nestotožnil, na čo reagoval aj realizáciou výzvy podľa § 382 CSP). Rozhodnutie súdu prvej inštancie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

14. Porušenie práva na spravodlivý proces zakladá prípustnosť a zároveň aj dôvodnosť odvolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces sa chápe nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie faktická nečinnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných práv, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné rozhodnutie súdu vo veci samej ani jeho odôvodnenie, funkciu ktorého je vysvetliť podstatné dôvody so zreteľom, na ktoré súd vo veci rozhodol.

15. Žalobca v odvolaní primárne namietal nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie spočívajúci v tom, že súd prvej inštancie nerešpektoval svoj predošlý právny záver platného postúpenia pohľadávky. V nadväznosti na uvedenú odvoláciu námietku odvolací súd upriamuje pozornosť na tú skutočnosť, že žalobca v odvolaní nevymedzil odvolací dôvod prezumovaný § 365 ods. 2 CSP (a z obsahu jeho odvolania tento odvolací dôvod nemožno ani vyvodiť), keď vychádza z právnej konštrukcie, že súd prvej inštancie bol viazaný svojím uznesením sp. zn. 7Csp/8/2021-120 zo dňa 23.02.2022, v ktorom dospel k záveru, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu, t. j. F. H. Q., a.s. na žalobcu. Žalobca však v konaní nenamietal nesprávnosť právoplatného uznesenia súdu prvej inštancie o pripustení návrhu na zmenu strany sporu na strane žalobcu, pričom argumentuje „iba“ tým, že súd prvej inštancie mal zotrvať na právnom názore vyslovenom v predmetnom rozhodnutí, ohľadne usúdenia platnosti zmluvy o postúpení spornej pohľadávky. Inak povedané žalobca nenamietal

nesprávnosť záverov uznesenia Okresného súdu Žilina č. k. 7Csp/8/2021-120 zo dňa 23.02.2022 a odvolaním nesleduje zrušenie predmetného uznesenia, ale má za to, že súd prvej inštancie mal z tohto rozhodnutia pri posúdení aktívnej vecnej legitímácie vychádzať.

15.1. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd poukazuje na to, že následne súd prvej inštancie dospel k opačnému záveru, a to k záveru o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi spoločnosťou F. H. Q., a.s. na strane postupcu a žalobcu na strane postupníka a tento (hoc z iného právneho dôvodu) správny záver vyslovil v rozhodnutí vo veci samej. Uvedený (nesprávny) postup súdu prvej inštancie však nie je zo strany žalobcu v odvolaní namietaný. Žalobca sa nedomáha zmeny, resp. zrušenia uznesenia Okresného súdu Žilina č. k. 7Csp/8/2021-120 zo dňa 23.02.2022, ale argumentuje tým, že následne súd prvej inštancie bol týmto svojim právnym názorom viazaný a podľa názoru žalobcu je neprípustné, aby po piatich mesiacoch zmenil svoj vlastný právny názor v tej istej veci a z toho dôvodu napokon dospel k záverom o neplatnom postúpení pohľadávky a tým aj k nedôvodnosti podanej žaloby. Z takto žalobcom vymedzeného odvolacieho dôvodu potom možno jednoznačne vyvodiť, že nenamietá nesprávnosť uznesenia Okresného súdu Žilina č. k. 7Csp/8/2021-120 zo dňa 23.02.2022 a odvolací dôvod nezaložil na tom, že predmetné právoplatné uznesenie zakladá niektorý z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 CSP. Za takého stavu odvolací súd nevyhodnotil predmetnú odvolaciu námietku žalobcu ako dôvodnú, keď má za to, súd prvej inštancie bol oprávnený následne vysloviť iný právny záver ohľadne platnosti predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávok a z toho vyplývajúci záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie v spore. Ako už bolo uvedené odvolací dôvod na takto žalobcom postavenej právnej konštrukcii nevzhlada ten následok, že by súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie bol viazaný výrokom predmetného uznesenia v priebehu konania (čoho sa aj pridrižoval) a ak odvolateľ chcel zvrátiť uvedenú procesnú situáciu, nič mu nebránilo na to reagovať v podanom odvolaní zvolením vhodnej odvolacej argumentácie.

16. Vo vzťahu k žalobcom namietaného záveru súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie z dôvodu nesplnenia podmienok prezumovaných § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „Zákon o bankách“) odvolací súd sa nestotožnil s právnym posúdením súdu prvej inštancie. Je pravdou, že pôvodným žalobcom (a v určitom období aj veriteľom v spore uplatnenej pohľadávky) bola spoločnosť F. H. Q., a.s., spĺňajúca podmienky „banky“ prezumované Zákonom o bankách, ktorá v priebehu konania postúpila pohľadávku, ktorá je predmetom prejednávaneho sporu na nebankový subjekt, t. j. súčasného žalobcu. V tejto súvislosti však odvolací súd poukazuje na to, že preskúmaná zmluva o spotrebiteľskom úvere mala byť uzavretá medzi pôvodným veriteľom spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. (ktorá je nebankovým subjektom) ako veriteľom a žalovaným ako spotrebiteľom. Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosť, že došlo k zlúčeniu pôvodného veriteľa, t. j. spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. so spoločnosťou F. H. Q., a.s. (na základe čoho F. H. Q., a.s. ako právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. pokračovala aj v prevádzkovaní tzv. ostatného podnikania zaniknutej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s.), nemá za následok zmenu charakteru tejto pohľadávky z pohľadávky poskytnutej nebankovým subjektom na pohľadávku poskytnutú bankou. Navyše § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa týka ochrany klientov banky a bankového tajomstva, keď podľa § 5 písm. h/ Zákona o bankách je klientom banky alebo pobočky zahraničnej banky osoba, s ktorom má banka alebo pobočka zahraničnej banky v rámci výkonu bankových činností uzavretý obchod. Podľa názoru odvolacieho súdu sa žalovaný zlúčením pôvodného veriteľa, t. j. spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. so F. H. Q., a.s. nestal klientom banky a jeho vzťah s bankou bol obmedzený výlučne na poskytnutie a splatenie úveru, ktorý bol žalovanému poskytnutý zo strany spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. ako nebankovej inštitúcie. Z uvedených dôvodov súd potom dospel k záveru, že právne posúdenie súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok z dôvodu rozporu s § 92 ods. 8 Zákona o bankách v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka je nesprávne.

17. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, v rámci ktorého súd prvej inštancie ustálil, že žalobca síce v konaní predložil list F. H. Q., a.s. zo dňa 22.06.2018 adresovaný žalovanému, ktorým banka žalovanému oznamovala zosplatnenie poskytnutého úveru a žiadala uhradiť celkový vyčíslený dlh, avšak dôkaz o doručení tohto listu, resp. ani odoslanie tohto listu na prepravu nepredložil, dospel odvolací súd k zhodnému záveru, že čo sa týka podmienky písomnej výzvy, pre jej splnenie bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka, teda žalovaného. Nestačilo len písomnú výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a doručiť dlžníkovi.

18. Pokiaľ žalobca v rámci odvolania poukazoval na to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutočnosťou, že najneskôr boli žalovanému všetky písomnosti (vrátane výzvy zo dňa 22.6.2018), ktorých doručenie súd prvej inštancie považoval za sporné, doručené aj ako prílohy k podanej žalobe, odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie upriamuje pozornosť na to, že o uvedených písomnostiach sa žalovaný dozvedel až po tom, ako mu bola žaloba s prílohami reálne doručená, t. j. dňa 13.09.2021. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že vyhlásenie predčasnej (mimoriadnej) splatnosti úveru je hmotnoprávnym úkonom, na účinky ktorého je potrebné aplikovať § 124 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Podľa predmetného ustanovenia hmotnoprávny úkon strany je voči súdu účinný okamihom doručenia a voči ostatným subjektom od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli. Je potrebné poukázať na to, že už zo skutkového záveru vysloveného súdom prvej inštancie vyplýva, že žaloba bola súdom prvej inštancie žalovanému po šetrení jeho pobytu doručená dňa 13.09.2021, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 11.08.2021. Súčasťou tejto žaloby bolo aj vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, keď (ako už bolo uvedené) hmotnoprávne úkony, ktoré boli v civilnom sporovom konaní prebiehajúcim medzi stranami uskutočnené niektorou zo strán, sú voči súdu účinné okamihom doručenia a vo vzťahu k druhému subjektu od okamihu, keď sa o ňom (v konaní) dozvedel. Dovtedy, kým sa strana o hmotnoprávnom úkone nedozvedela, nenastali účinky tohto hmotnoprávneho úkonu vo vzťahu k adresátovi. Iba na doplnenie odvolací súd poukazuje na to, že v danom prípade nemožno vychádzať z tzv. teórie dôjdenia, čiže prezumpcie, že sa uvedený úkon dostal do sféry dispozície žalovaného, nakoľko spôsob účinkov predmetného hmotnoprávneho úkonu, na ktorý sa žalobca v odvolaní odvoláva, je výslovne podmienený vedomosťou adresáta o príslušnom hmotnoprávnom úkone. K tejto vedomosti došlo (tak ako už bolo uvedené) až dňa 13.09.2021, pričom zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá medzi F. H. Q., a.s. a žalobcom už dňa 11.08.2021.

18.1. V nadväznosti na vyššie uvedené závery odvolací súd poukazuje na § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, ktorý ako jednu z kumulatívnych podmienok pre postúpenie pohľadávky vyžaduje, aby sa postupovala pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (porovnaj § 17 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. v platnom a účinnom znení). Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8620501117 uzavretej medzi žalovaným ako klientom a pôvodným veriteľom Consumer Finance Holding, a.s. vyplýva, že úver poskytnutý na základe predmetnej zmluvy, konkrétne konečná splatnosť úveru, má/mala nastať 20.12.2025, pričom súčasne v spore nebolo preukázané, že by sa pohľadávka vyplývajúca z predmetnej zmluvy stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (o oznámení vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru sa žalovaný prvýkrát preukázateľne dozvedel doručením žaloby s prílohami dňa 13.09.2021, t.j. po uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávok), z čoho možno vyvodiť rozpor zmluvy o postúpení pohľadávok s § 17 v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil (aj keď z iného právneho dôvodu) s nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore.

19. Na základe uvedeného odvolací súd, keďže odvolanie žalobcu v danom prípade nemalo opodstatnenie a neboli zistené ani iné nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by odvolací súd prihliadal z úradnej povinnosti, uvedený rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

20. Krajský súd zároveň potvrdil aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o práve na náhradu trov (prvoinštančného) konania, ktorý vykazuje vecnú správnosť, pričom nebol napadnutý odvolacími námietkami, ktoré by produkovali relevantnú odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k právu na náhradu trov konania.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal v tomto štádiu konania v celom rozsahu úspech (keďže rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá, bol v celom rozsahu potvrdený), priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)